

Lannung: Ogsaa mit Parti kan tilfræde Lovforslagene. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at beklage, at hele denne Lovgivning vedrørende Værnemageri og andet økonomisk Samarbejde med Tyskerne ikke kommer samtidig som en Helhed, om end i flere Love. Jeg kan i denne Forbindelse og med Hensyn til visse principielle Betragtninger i øvrigt henvise til mine Udtalelser ved Behandlingen af Værnemagerlov Nr. 2. Jeg er ganske klar over, at denne Bebrejdelse ikke specielt kan rettes mod den højtærede Handelsminister.

Jeg skal udtale min Tilfredshed med, at man, da det nu engang ikke er blevet til en samtidig Fremsættelse, har valgt den Vej at tage disse Love som særlige Love og ikke som et Led i Skattelovgivningen. Det anser jeg for absolut rigtigt og rimeligt i saglig Henseende. Det vilde efter min Opfattelse have været meget uheldigt at faa disse Forhold, specielt Spørgsmaalet om Tilbagebetalingerne, blandet ind i den almindelige Skattelovgivning i Forbindelse med Eengangsskatten eller lignende, og her vilde man jo endelig ogsaa vanskeligt kunne ramme dem, der har forbrugt deres Fortjeneste. Det vilde have været helt urimeligt.

I øvrigt vil jeg under Hensyn til den meget indgaaende Behandling i det andet høje Ting og det Forhold, at vi har haft Lejlighed til ret nøje at følge Lovforslagenes Behandling dér, kunne nøjes med nogle forholdsvis korte Bemærkninger. Først de principielle. Værnemagerlov Nr. 2, Tillægget til Straffelovstillægget om Landsforræderi, opregner i § 4 Kriterierne for, eller hvad der skal til, for at en Værnemager kan risikere at blive straffet efter denne Lov, f. Eks. at man selv har været aktiv for at faa Forretningsforbindelsen indledet, har foretaget Omlægning af Virksomheden, har paakaldt Besættelsesmagtens Bistand o. s. v. — man husker de 5 Punkter i § 4. Imidlertid var der under Forhandlingerne inden Lovens Forelæggelse Enighed om, at de Tilfælde, der kun kunde taksæres til, eller hvor der kun burde idømmes Bøde eller Hæftestraf, ikke skulde belægges med Straf her, hvor der er Tale om at give en Straffelov tilbagevirkende Kraft. Man strøg derfor Lovforslagets oprindelige Bestemmelser om Bøde og Hæfte, og det blev i Konsekvens heraf udtrykkelig fastslaaet i Motiverne til § 2, hvor det hedder — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg citere 2—3 Linier — :

„Naar man ikke har givet Mulighed for Idømmelse af Bøde- og Hæftestraf, staar dette i Forbindelse med, at kun de mere alvorlige Overtrædelser af Lovens

Bestemmelser bør forfølges til Tiltale og Domfældelse.“

Paa Linie hermed blev det under Behandlingen her paa Rigsdagen, og navnlig i Udvalgsbetænkningen, saavel fra Folketingsudvalget som fra Landstingsudvalget, med Lovens Tilblivelseshistorie *in mente* udtrykkeligt fastslaaet, at der kun skal rejses Tiltale, respektive idømmes Straf, i de grovere Tilfælde af de Forhold, som i og for sig omfattes af Ordene i § 4, idet Værnemageri af mindre grov Karakter kun skulde rammes med økonomiske Sanktioner. Jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle Linier af disse Betænkninger. Det hedder i Folketingsudvalgets Betænkning:

„Udvalget er med Justitsministeren enig i, at der i Ordet „utilbørlig“ samt i den foreliggende Strafferamme gives Udtryk for, at kun Forbrydelser af grovere Karakter omfattes af Lovens, idet Værnemageri af mindre grov Karakter vil være at henføre til det under Forberedelse værende Lovforslag om økonomiske Sanktioner.“

Altsaa med andre Ord, de Love, vi behandler i Dag. Og i Landstingsudvalgets Betænkning hedder det paa lignende Maade:

„Ministeren har herunder“

— altsaa under Samraadet —

„givet Tilsagn om at henlede Anklagemyndighedens Opmærksomhed paa, at Tiltale efter nærværende Lov kun bør rejses for Forbrydelser af grovere Karakter, samt at foranledige, at de Cirkulærer m. v. om Arbejde for Værnemagten o. lign., der foreligger fra Industriraadet og lignende Organisationer, bringes til Anklagemyndighedens Kundskab.“

Man skulde derfor i og for sig som det naturlige herefter have ventet, at Værnemagerlov Nr. 3, hvis jeg maa kalde den saaledes — jeg kan ogsaa gerne i Stedet for sige: den strengeste af de to Tilbagebetalingslove —, tog fat, hvor Værnemagerlov Nr. 2 sluttede, og blandt sine Kriterier for at omfattes af denne, den strengere Tilbagebetalingslov, fremfor kun af Avancebegrænsningsloven, havde gentaget i det væsentlige § 4's Kriterier, selvfølgelig stadig med det Forbehold, at hvis den paagældende Persons Forhold findes at omfattes af Værnemagerlov Nr. 2 eller Nr. 1, han da med visse Undtagelser ikke ogsaa rammes af Tilbagebetalingsloven, saaledes som det nærmere angives i Indledningen til de to foreliggende Lovforslag. Man har imidlertid ikke gjort dette, men har nøjedes med Kriterier som, at

„Virksomheden er blevet oprettet